

Gemeente
Wijchen

Voortgang beleidsplan OVL

Met beantwoording motie 'Licht in de Duisternis'

Donderdag 15 mei 2025

Agenda

Presentatie

- Aanleiding
- Evaluatie pilot door Montad
- Plan van Aanpak

Vragen

Achtergrond

22 juni 2023	–	vaststelling beleidsplan OVL 2023-2030
8 januari 2024	–	start pilot in Woezik
9 september 2024	–	evaluatie pilot met de raad
3 oktober 2024	–	commissievergadering
17 oktober 2024	–	motie 'Licht in de Duisternis'

Oktober 2024 - nu

- met LBG Woezik uitvraag opgesteld extern bureau
- Projectleider aangesteld
- Beoordeling plannen door Montad
- Uitwerken plan van aanpak vervolg
- Informatienota voor de raad

Opdracht Montad

1. Evaluatie pilot Woezik
2. Beoordeling van het alternatieve plan van de LBG Woezik
3. Extrapolatie van bevindingen naar de gehele gemeente
4. Bijdrage aan de lange termijn doelstellingen

Beoordelingskader

- Beleidsuitgangspunten:
 - Licht op maat
 - Niet verlichten tenzij
 - Gebiedsgericht verlichting
 - Verduurzaming en energiebesparing
 - Bewonersparticipatie

Beoordelingskader

- Uitgangspunten onderzoek, analyse op:
 - Gelijkmatigheid en niveau van verlichting
 - Kosten-batenanalyse (o.a. TMS, dimmen, verwijderen, verplaatsen)
 - Invloed op sociale en verkeersveiligheid
 - Schaalbaarheid en extrapolatie
 - Impact op de flora, fauna en milieu

Pilot Woezik

- Doel van de pilot was:
 - Energiebesparing
 - Minder lichtvervuiling
 - Veiligheid
 - Beheerskosten omlaag
 - Participatie bewoners

Pilot Woezik

- Maatregelen
 - Ca. 40% reductie van lichtmasten
 - Herplaatsing en optimalisatie van mastlocaties
 - Hogere masten met verbeterde lichtspreiding
 - Toepassing van TMS
 - Toepassen LED
 - Zichtbaarheid lichtpunten

Pilot Woezik

- Feedback
 - Donkere plekken
 - Onveiligheidsgevoel
 - Gebrek aan participatie
 - Technische zorgen

Beoordeling: Pilot Woezik

- Inzichten:
 - Lichttechnische beoordeling
 - Energiebesparing
 - Veiligheid
 - Duurzaamheid en Milieu-impact
 - Draagvlak

Lichttechnische beoordeling

Rekenuitkomsten Pilotgebied	Huidig situatie			Opmerking	
	Egem [lux]	Emin [lux]	Uh [-]	Niveau	Verdeling
Heuvelstraat nabij 34	1,7	0,3	0,18	krap, onder NPR	mager maar voldoende
Saltshof 1 (nabij 3215)	1,6	0,22	0,14	krap, onder NPR	mager maar voldoende
Saltshof 2 (nabij 3220)	1,6	0,38	0,24	krap, onder NPR	goed
Saltshof 3 (nabij 3246)	1,6	0,27	0,17	krap, onder NPR	mager maar voldoende
Saltshof 4 (nabij 2117)	2,3	0,13	0,06	standaard	onvoldoende
Woeziksestraat 1 (nabij 13)	1,8	0,22	0,12	krap, onder NPR	krap
Woeziksestraat 2 (nabij 67)	1,9	0,2	0,11	standaard	krap
Rekenuitkomsten Pilotgebied	Voorstel gemeente*			Opmerking	
	Egem [lux]	Emin [lux]	Uh [-]	Niveau	Verdeling
Heuvelstraat nabij 34	2,1	0,06	0,03	voldoende	onvoldoende
Saltshof 1 (nabij 3215)	1,6	0,01	0,01	krap, onder NPR	onvoldoende
Saltshof 2 (nabij 3220)	2,6	0,4	0,15	voldoende	mager maar voldoende
Saltshof 3 (nabij 3246)	2,1	0,01	0,00	voldoende	onvoldoende
Saltshof 4 (nabij 2117)	1,2	0	-	standaard	onvoldoende
Woeziksestraat 1 (nabij 13)	2,3	0,21	0,09	voldoende	onvoldoende
Woeziksestraat 2 (nabij 67)	2,3	0,08	0,03	voldoende	onvoldoende

* Berekeningen voorstel obv armatuurtype zoals gehanteerd door Schreder

Wat is veiligheid?

- Subjectief?
- Objectief?

Sociale veiligheid

Veiligheidsbenadering

Basiscriteria
sociale
veiligheid

(Thoth, 2008)

- ☐ **Z**ichtbaarheid

sociale ogen, zichtlijnen, gelijkmatigheid verlichting, voorkomen schijnveiligheid

- ☐ **E**enduidigheid

zonering, markering

- ☐ **T**oegankelijkheid

bereikbaarheid, materiaalgebruik, overgang
openbaar/privé/voorzieningen, vluchtwegen

- ☐ **A**antrekkelijkheid

schoon, heel en gebruiksvriendelijk, beheer

Aantrekkelijk

sfeerverlichting

aanlichten / verlichten
kenmerkende onderdelen

comfort verlichting:
gelijkmatig,
geen verblinding,
indirect waar het kan,
direct waar nodig

voldoende
verticale verlichting

Zichtbaar

lijnen in objecten (lichtmasten)
voor geleiding slechtzienden

aandacht voor
gezichtsherkenning

Gebiedsbepaling

Bewoond

Landelijk

Industrie

Gebruikers

- Verkeersdeelnemers
- Intensiteit tijdens donkere uren

Omgeving

- Flora & fauna
- Sociale controle

Natuur

Afwijkende

Gebiedsbepaling

Bewoond gebied

- Woonwijken
Verlichten met extra aandacht voor gelijkmatigheid
- Centrumgebied
Verlichten a.d.h.v. gebruikersintensiteit.
Extra aandacht voor de esthetische waarde

Landelijk gebied

Beperken van verlichting. Alleen het noodzakelijke verlichten, eventueel gebruik maken van actieve markering.

Industriegebied

Alleen verlichten waar nodig en tijdens actieve uren.

Natuurgebied

Niet verlichten, tenzij de veiligheid in geding komt.

Afwijkende gebieden

Specialistische berekening.

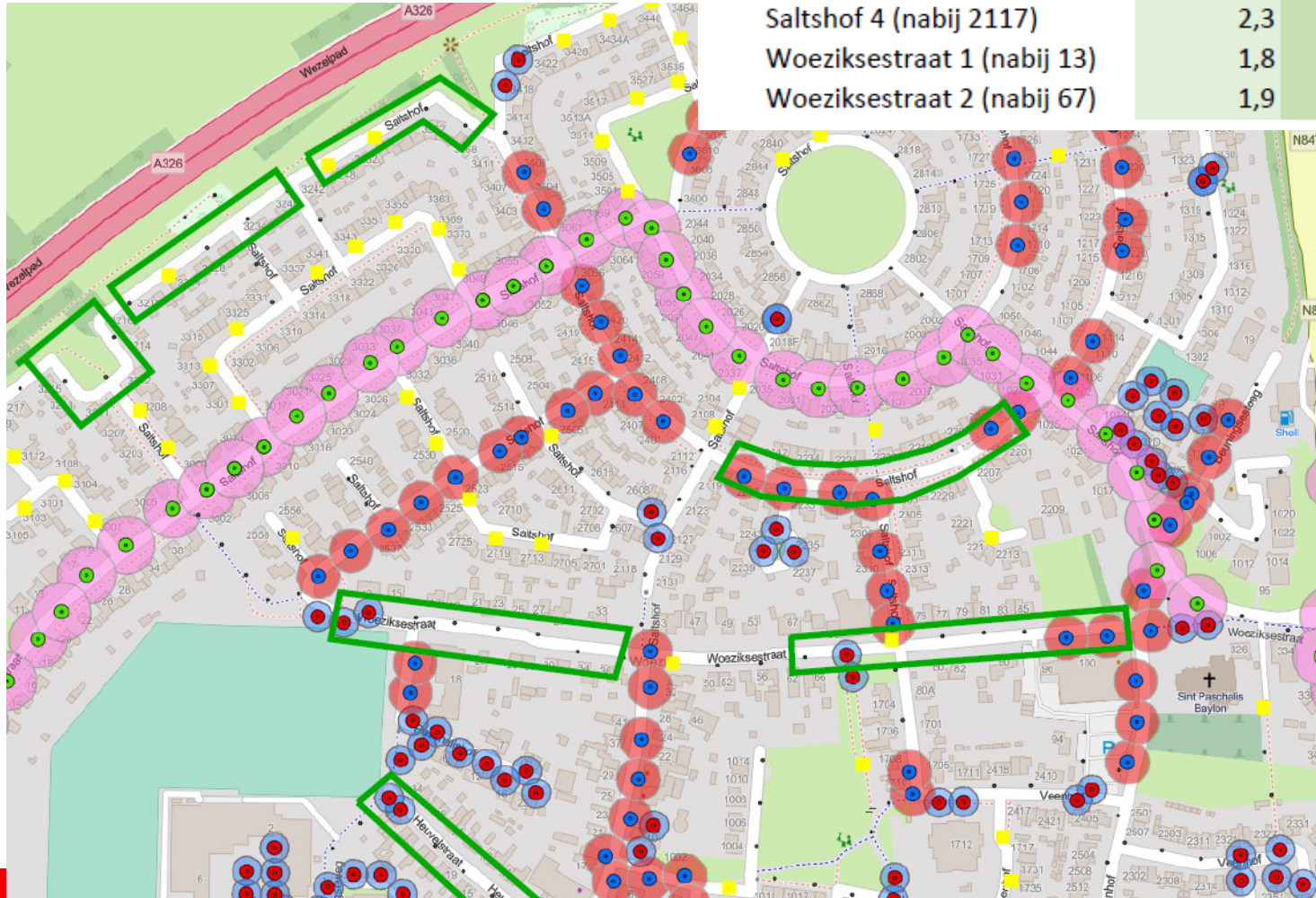
Wijchen

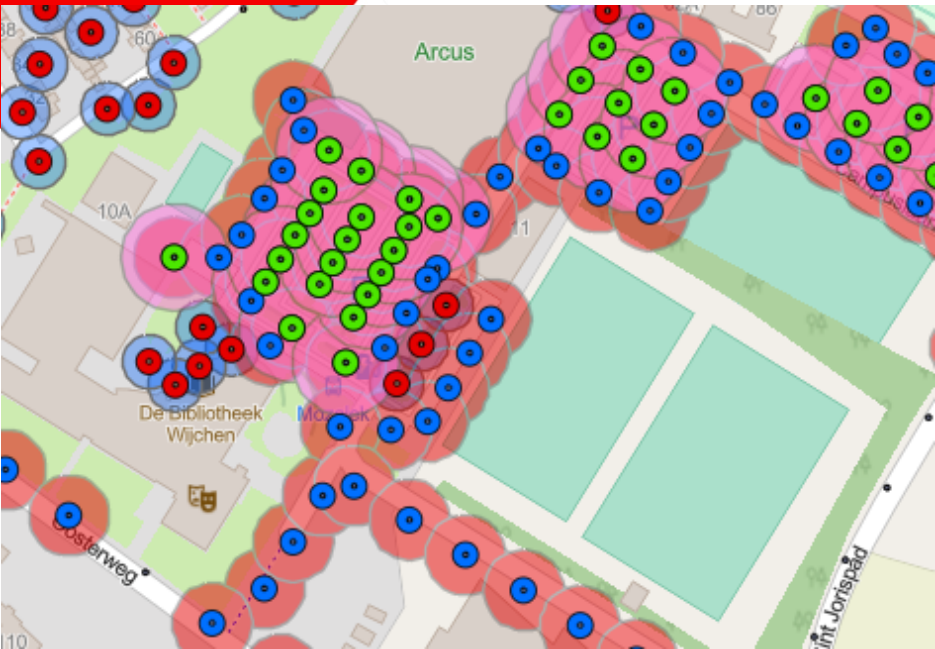

Rekenuitkomsten Pilotgebied

Heuvelstraat nabij 34
 Saltshof 1 (nabij 3215)
 Saltshof 2 (nabij 3220)
 Saltshof 3 (nabij 3246)
 Saltshof 4 (nabij 2117)
 Woeziksestraat 1 (nabij 13)
 Woeziksestraat 2 (nabij 67)

Egem	Huidig situatie		Niveau	Opmerking	
	Emin	Uh		Verdeling	
[lux]	[lux]	[-]			
1,7	0,3	0,18	krap, onder NPR	mager maar voldoende	
1,6	0,22	0,14	krap, onder NPR	mager maar voldoende	
1,6	0,38	0,24	krap, onder NPR	goed	
1,6	0,27	0,17	krap, onder NPR	mager maar voldoende	
2,3	0,13	0,06	standaard	onvoldoende	
1,8	0,22	0,12	krap, onder NPR	krap	
1,9	0,2	0,11	standaard	krap	

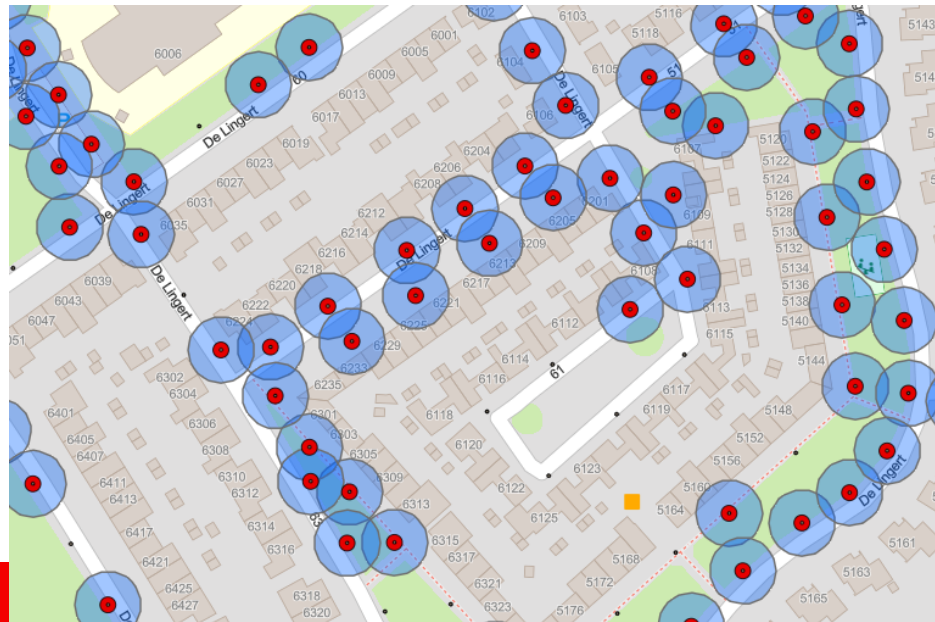
Rekenuitkomsten buiten Woezik

Campus parkeer
idem, hoge masten
idem, hoge masten
De Lingert nabij 6235
Homberg nabij 1224
Weertjes

Egem	Huidig situatie			Opmerking
	Emin	Uh	Niveau	
	[lux]	[lux]	[-]	Verdeling
Campus parkeer	12,8	2,2	0,17	riant
idem, hoge masten	5	1,8	0,36	mager maar voldoende
idem, hoge masten	1,6	0,38	0,24	goed
De Lingert nabij 6235	3,2	0,89	0,28	goed
Homberg nabij 1224	1,4	0,25	0,18	krap, onder NPR
Weertjes	1,7	0,35	0,21	mager maar voldoende
				goed

NB

De getallen dienen gerelateerd te worden aan de omgeving
Bij bijv. parkeersituaties is extra licht wenselijk

Conclusies Montad

1. De pilot heeft veel inzichten opgeleverd
2. Het participatietraject is niet goed verlopen
3. Het beleidsplan vergt verdere concretisering (kernwaarden zijn juist)
4. Het toepassen van TMS biedt niet de verwachte meerwaarde

Aanbevelingen van Montad

1. ZETA methodiek voor analyse sociale- en verkeersveiligheid
2. Gebiedsgerichte aanpak
 1. Ontwikkel structuurkaart
 2. Bepaal uitgangspunten per gebiedstype
 3. Voer pilots uit in representatieve gebieden
3. Optimalisatie van participatieprocessen
4. Concretisering van beleidskaders
5. Gerichte inzet van TMS

Vervolg

Plan van Aanpak

1. Opstellen Lichtkader

Hierin is ook aandacht voor veiligheid fietsroutes tussen kernen.

Hierin is ook aandacht voor een (minimale) helderheid

2. Eerste participatieronde (online)

3. Uitwerken voorkomende situaties

4. Tweede participatieronde (ervaringsgebieden)

Oktober-november 2025

5. Vaststellen Lichtkader (college)

6. Uitvoering per wijk of gebied

7. Evaluatie na drie jaar

Planning

Op hoofdlijnen

Juli t/m september 2025 – eerste participatieronde (online)

Oktober/november 2025 – tweede participatieronde (ervaringsgebieden)

Begin 2026 - update beheerplan openbare verlichting

2026 t/m 2029 – vervanging conventionele armaturen naar LED

